

ผลจับสัตว์น้ำบริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลจังหวัดสงขลา

อำนาจ ศิริเพชร* หัวหน้างาน และ สมเกียรติ อินทร์ชู
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง (สงขลา)

บทคัดย่อ

ศึกษาผลจับสัตว์น้ำบริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลจังหวัดสงขลาโดยเก็บข้อมูลการจับสัตว์น้ำระหว่างปี 2534-2543 พบว่า อัตราการจับสัตว์น้ำของอวนจมกึ่ง อวนลอยปลาหู อวนจมปู และอวนจมหมึกมีค่าเท่ากับ 23.991 26.574 13.328 และ 9.223 กิโลกรัมต่อเที่ยว มีค่าสูงสุดเท่ากับ 52.855 50.787 20.491 และ 20.253 กิโลกรัมต่อเที่ยว มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 6.064 7.940 8.268 และ 3.991 กิโลกรัมต่อเที่ยว และชนิดสัตว์น้ำที่จับได้ทั้งหมดเท่ากับ 56 67 17 และ 68 ชนิด ตามลำดับ

ร้อยละขององค์ประกอบสัตว์น้ำที่จับได้มาจากเครื่องมือชนิดต่างๆ คือ อวนจมกึ่งพบปลาแซงไก่ (*Megalaspis cordyla*) 15.92 ปลาหู-ลึง (*Rastrelliger* spp.) 9.95 วงศ์ปลาสีกุน (*Carangidae*) 9.34 ปลาสีกุนบั้ง (*Atule mate*) 8.54 ปลาสีกุนตาโต (*Selar crumenophthalmus*) 8.10 ปลาอินทรี (*Scomberomorus* spp.) 7.27 และกึ่งแซบว้ย (*Penaeus merguensis*) 6.49 อวนลอยปลาหูพบ ปลาหู-ลึง 62.03 และปลาโลก (*Anodontostoma chacunda*) 8.43 อวนจมปูพบปูม้า (*Portunus pelagicus*) 59.55 และปูตายาว (*Podophthalmus vigil*) 34.65 อวนจมหมึก คือ ปูม้า 29.24 หมึกกระดองก้นแหลม (*Sepia brevimana*) 13.70 หมึกกระดองลายลูกนัยน์ตา (*S. lycidas*) 12.39 และหมึกกระดองลายเสือ (*S. pharaonis*) 7.99

การจัดกลุ่มตามความคล้ายคลึงของเบรย์-เคอร์ติส (Bray-Curtis similarity) ที่ระดับ 75% ของโครงสร้างประชาคมสัตว์น้ำแต่ละปีพบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันทั้งหมดโดย อวนจมกึ่ง อวนลอยปลาหู อวนจมปู และอวนจมหมึกจัดกลุ่มได้ 8 9 6 และ 10 กลุ่ม ค่าความคล้ายคลึงของโครงสร้างประชาคมสัตว์น้ำและอัตราการจับสัตว์น้ำส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลงมากที่สุดในปีที่ 5 7 4 และ 8 ตามลำดับ

คำสำคัญ : แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ประมงพื้นบ้าน ผลจับสัตว์น้ำ จังหวัดสงขลา

*ผู้รับผิดชอบ : ๗๕/๑ ถ.วิเชียรชม ต.บ่อทราย อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐๐ โทร. ๐ ๗๔๓๑ ๒๕๕๕

e-mail: asiripech@yahoo.com

Catch around Artificial Reef in Songkhla Province

Annaj Siripech* Hassapong Somchanakij and Somkiet Inchu

Southern Marine Fisheries Research and Development Center (Songkhla)

Abstract

The study on catch around the artificial reef installed in Songkhla Province was conducted by collecting catch data during 1991-2000. It was found that the catch per unit effort (CPUE) of shrimp trammel nets, mackerel gill nets, crab gill nets and squid gill nets were 23.991 26.574 13.328 and 9.223 kg/trip, the highest CPUE were 52.855, 50.787, 20.491 and 20.253 kg/trip and the lowest CPUE were 6.064, 7.940, 8.268 and 3.991 kg/trip while the total number of species were 56, 67, 17 and 68 species, respectively.

The percentages of dominant species composition from each fishing gear were found as follows: shrimp trammel nets were *Megalaspis cordyla* 15.92, *Rastrelliger* spp. 9.95, Carangidae 9.34, *Atule mate* 8.54, *Selar crumenophthalmus* 8.10, *Scomberomorus* spp. 7.27 and *Penaeus merguensis* 6.49; mackerel gill nets were *Rastrelliger* spp. 62.03 and *Anodontostoma chacunda* 8.43; crab gill nets were *Portunus pelagicus* 59.55 and *Podophthalmus vigil* 34.65; squid gill nets were *P. pelagicus* 29.24, *Sepia brevimana* 13.70, *S. lycidas* 12.39 and *S. pharaonis* 7.99.

The result of community structure cluster measuring at 75% on the Bray-Curtis similarity each year was found that most of all species were dissimilar. The cluster of shrimp trammel nets, mackerel gill nets, crab gill nets and squid gill nets, were classified into 8, 9, 6, and 10 groups, respectively, while the similarity of community structure and CPUE greatly declined in 5th, 7th, 4th and 8th year, respectively.

Key words : artificial reef, small scale fishery, catch, Songkhla Province

*Corresponding author : 79/1 Wichianchom Rd., Bo-Yang, Muang, Songkhla 90000, Thailand
Tel. 0 7431 2595 e-mail: asiripech@yahoo.com